

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВИХ ЧИТАНЬ, ПРИСВЯЧЕНИХ 90-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА, ЗАСЛУЖЕНОГО ПРАЦІВНИКА НАРОДНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА МІЖНАРОДНОЇ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ІВАНА МИХАЙЛОВИЧА ГРАНЧАКА (1927-2000) (СПОГАДИ, СТАТТІ, МАТЕРІАЛИ)	7
Вступне слово проректора УжНУ з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, професора М. О. Лендшел	7
Мандрик І. О., Олашин М. В. Патріарх закарпатської історіографії: штрихи до портрета професора Івана Гранчака	7
Спогади про І. Гранчака	12
Ольга Лемко. Батько такий, яким він був	12
Маріанна Кляп. Про батька	15
Іван Мешко. Кілька слів про колегу	16
Іван Чаварга. Професор Іван Гранчак у моєму становленні як науковця	17
Сергій Устич. Слово про метра Гранчака	18
Іван Вашкеба. Селянський син – професор	20
Світлана Мітряєва. Авторитетний учений	22
Володимир Задорожний. Іван Гранчак у моєму житті	22
Микола Лошак. Іван Гранчак як проректор УжДУ	23
Статті	24
Шніцер І. О. Історик Іван Гранчак про утворення Чехословацької республіки 1918 року	24
Ліхтей І. М. Науковці Іван Гранчак та Міхал Данілак у словацько-українському історичному дискурсі	28
Приходько В. П. Ойкумена Івана Гранчака: проблеми соціально-економічного розвитку країн Південно-Східної та Центрально-Східної Європи у науковій та педагогічній діяльності вченого	36
Данилюк Д. Д. Історія Закарпаття в науковій спадщині професора Івана Гранчака	38
Мандрик І. О. Роль професора Івана Гранчака в підготовці педагогічної та наукової зміни ...	41
Ухвала наукових читань, присвячених 90-річчю з дня народження доктора історичних наук, професора Івана Михайловича Гранчака (19 жовтня 2017 р.)	45

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	46
Зубанич Л. Л. Життя і політична кар'єра Балінта Другета (1577-1609)	46
Казак О. Г. Деятельность лидеров Карпатской Украины в Словакии в 1939-1941 гг.	55
Панов В. О. Демографічні аспекти розвитку міст Закарпаття (1991-2016 рр.)	59
 ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ	 65
Ліхтей І. М. Друга чесько-угорська війна (1260 р.) та участь у ній короля Русі Данила Романовича	65
Казаков О. О. Взаємовідносини королівської влади та представників магнатської верхівки в Угорському королівстві в останній третині XIII століття	80
Борис І. І. Мартін Лютер та особливості Реформації на словацьких землях у XVI столітті	85
Сурнін В. Б. Чому Росія втратила Аляску? Повернення до старої теми у світлі нових фактів і документів	92
Попович К. В. Проект Росії: гібридні війни і технології їх створення	99
Лавер О. Г. Біженці та нелегали на Американському континенті (2000-2014 рр.)	107
Мишко С. А. Тестування в системі освіти США на початку XXI століття	112
 ЕТНОГРАФІЯ	 116
Коцан В. В. Традиційні знаряддя первинної переробки зернових у фондovій колекції Закарпатського музею народної архітектури та побуту	116
 ІСТОРІОГРАФІЯ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО	 125
Пеняк П. С. З історії вивчення етнокультурних контактів стародавніх спільнот на Закарпатті (XIX - перша половина XX століть)	125
Алешкевич Я. А. Теоретико-методологічні засади дослідження історії повсякденності	139
 ВИХОВАНЦІ ІСТФАКУ УжНУ – ВІДОМІ ОСВІТЯНИ	 144
Олашин М. В., Дрік А. Л., Ісак Ю. І. Федір Брецько – автор шкільних підручників з історії та правознавства, педагог-новатор	144
 РЕЦЕНЗІЇ	 155
Пеняк П. С. Подорожі Ужгородом в одній книжці	155
Данилець Ю. В. Солідне наукове видання про історію православної церкви в Німеччині	156

Пирогова-Таран Л. В. Інститут історії України: ітоги научних досліджень за полвека (1936-1986)	158
Мазурок О. С. Невеселі роздуми над нещодавніми публікаціями	166
НЕКРОЛОГ	208
Ліхтей І. М. Пам'яті професора Михайла Тиводара (1936-2017)	208
ХРОНІКА ЖИТТЯ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (ФАКУЛЬТЕТУ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН) ДВНЗ «УжНУ» В 2017 р.	211
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	215

CONTENT

PROCEEDINGS OF THE SCIENTIFIC READINGS DEVOTED TO THE 90th ANNIVERSARY OF THE BIRTH OF DOCTOR OF HISTORY, PROFESSOR, HONORED EDUCATOR OF UKRAINE, ACADEMICIAN OF INTERNATIONAL SLAVONIC ACADEMY OF SCIENCES IVAN HRANCHAK (1927-2000) (MEMORIES, ARTICLES, PAPERS)	7
Foreword of Vice-Rector for Academic Policy, Research and International Relations of Uzhhorod National University, Professor M. Lendel	7
I. Mandryk, M. Olashyn. Patriarch of Transcarpathian Historiography: The Strokes to the Portrait of Professor Ivan Hranchak	7
Memories about Ivan Hranchak	12
Olga Lemko. My Father as He Was	12
Marianna Kliap. About the Father	15
Ivan Meshko. Few Words about the Colleague	16
Ivan Chavarha. Professor Ivan Hranchak on My Way of Being a scientist	17
Serhii Ustych. A Word about Maitre Hranchak	18
Ivan Vashkeba. The Farmer's Son – Professor	20
Svitlana Mitriaeva. The Reputable Scientist	22
Volodymyr Zadorozhnyi. Ivan Hranchak in My Life	22
Mykola Loshak. Ivan Hranchak as Vice-Rector of Uzhhorod State University	23
Articles	24
I. Shnitser. Historian Ivan Hranchak on Formation of the Czechoslovak Republic in 1918	24
I. Likhtei. The Scientists Ivan Hranchak and Michal Danilak in Slovak-Ukrainian Historical Discourse	28
V. Prykhodko. The Ecumene of Ivan Hranchak: The Problems of Social and Economic Development of South-Eastern and Central-Eastern Europe in Scientific and Pedagogical Activity of the Scientist	36
D. Danyliuk. The History of Transcarpathia in Scientific Heritage of Professor Ivan Hranchak	38
I. Mandryk. The Role of Professor Ivan Hranchak in a Staffing of Pedagogic and Academic Change of Generations	41
Resolution of the Scientific Readings Devoted to the 90 th Anniversary of the Birth of Doctor of History, Professor Ivan Hranchak (October 19, 2017)	45

HISTORY OF UKRAINE	46
L. Zubanych. Life and Political Activity of Balint Drugeth (1577-1609)	46
O. Kazak. Activity of the Leaders of Carpathian Ukraine in Slovakia in 1939-1941	55
V. Panov. Demographic Aspects of Urban Development in Transcarpathia (1991-2016)	59
WORLD HISTORY	65
I. Likhtei. The Second Czech-Hungarian War (1260) and Involvement in it of the King of Ruthenia Danylo (Daniel) Romanovych	65
O. Kazakov. The Relationships between the Royal Authority and Representatives of Magnates Elite in Hungarian Kingdom in the Last Third of the 13 th Century	80
I. Borys. Martin Luther and Distinctive Features of the Reformation in Slovak Lands in the 16 th century	85
V. Surnin. Why Did Russia Lose Alaska? Returning to the Old Topic in the Light of the New Facts and Documents	92
K. Popovych. The Russian Project: the Hybrid Wars and Technologies of Their Development	99
O. Laver. Refugees and Illegal Immigrants in the Americas (2000-2014)	107
S. Myshko. Testing in the US System of Education at the Beginning of the 21 st Century	112
ETHNOGRAPHY	116
V. Kotsan. Traditional Instruments for Primary Processing of Cereals in the Stock Collection of Transcarpathian Museum of Folk Architecture and Life	116
HISTORIOGRAPHY AND SOURCE STUDY	125
P. Peniak. The History of Studies of Ethnocultural Contacts of Ancient Communities in Transcarpathia (19 th - first half of the 20 th centuries)	125
Ya. Aleshkevich. Theoretical and Methodological Basis of the Study of the History of Everyday Life	139
ALUMNI OF THE FACULTY OF HISTORY OF UZHGOROD NATIONAL UNIVERSITY – KNOWN EDUCATORS	144
M. Olashyn, A. Drik, Yu. Isak. Fedir Bretsko – the Author of School Textbooks on History and Science of Law, a New Type Teacher	144

REVIEWS	155
P. Penyak. Uzhhorod Tours in One Book	155
Yu. Danylets. Strong Scientific Edition about the History of Orthodox Church in Germany	156
L. Pyrohova-Taran. Institute of History of Ukraine: the Results of a Half-Century of Scientific Studies (1936-1986)	158
O. Mazurok. Gloomy Reflections on Recent Publications	166
OBITUARY	208
I. Likhtei. In Memory of Professor Mykhailo Tyvodar (1936-2017)	208
CHRONICLE OF LIFE OF THE FACULTY OF HISTORY (THE FACULTY OF HISTORY AND INTERNATIONAL RELATIONS) OF SHEE «UzhNU» IN 2017	211
INFORMATION ABOUT THE AUTHORS	215